

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 17. marts 2020
Kontor: Formueretskontoret
Sagsbeh: Katrine Grith Vinten
Sagsnr.: 2020-0030-3764
Dok.: 1397410

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 933 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 14. februar 2020. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget (MFU) Simon Emil Ammitzbøll-Bille (UFG).

Nick Hækkerup

/

Mette Kjølbj Miller-Harris

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 933 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for, om og i givet fald hvornår, det er sket før Civilstyrelsens afgørelse til Borgerretsfonden, som omtalt i Berlingskes artikel af 10. februar 2020, at Civilstyrelsen af egen drift for at påse overholdelse af fondslovens § 29, stk. 1, har taget initiativ til at fortolke en fonds vedtægter og på den baggrund har underkendt en eller flere donationer til verserende retssager mod statslige enheder?”

Svar:

Jeg kan generelt oplyse, at det er Civilstyrelsen, der varetager Justitsministeriets tilsynsbeføjelser vedrørende fondes vedtægter, hvorfor jeg til brug for besvarelsen har indhentet en udtalelse fra Civilstyrelsen, som fremgår nedenfor.

Det bemærkes indledningsvist, at Civilstyrelsen – som det fremgår af bidraget – gik ind i sagen på baggrund af en henvendelse fra en privatperson, som tillige havde anmodet om aktindsigt i Borgerretsfondens regnskaber. Der er således ikke – som det ellers fremgår af spørgsmålet – tale om, at Civilstyrelsen gik ind i sagen af egen drift.

Civilstyrelsen har oplyst følgende:

”Efter fondslovens § 36 udøves fondsmyndigheden af justitsministeren. Siden 1989 har kompetencen været delegeret til Civilretsdirektoratet, nu Civilstyrelsen.

Civilstyrelsen er således fondsmyndighed for alle ikke-erhvervsdrivende fonde og har som sådan bl.a. til opgave at føre tilsyn med, at fondsloven overholdes.

Styrelsens tilsyn føres bl.a. ved, at fonde ifølge fondsloven skal have fondsmyndighedens samtykke til en række dispositioner. Det gælder blandt andet vedtægtsændringer og opløsning af fonden samt overdragelse og pantsætning af fondens aktiver.

Tilsynet føres endvidere ved, at Civilstyrelsen stikprøvevis indkalder fondes regnskaber til gennemgang. Styrelsen kan også foretage en undersøgelse af fondens forhold på grundlag af en henvendelse fra f.eks. fondens revisor, en godkendt forvaltningsafdeling, et bestyrelsesmedlem eller andre personer.

Det beror på en konkret vurdering i hver enkelt sag, om styrelsen finder grundlag for at tage yderligere sagsskridt på baggrund af en henvendelse. Hvis styrelsen finder, at en fonds forhold bør

undersøges nærmere, kan styrelsen bl.a. foretage høring af fondens bestyrelse, herunder med specifikke spørgsmål, og indkalde fondens regnskaber. Civilstyrelsen har endvidere i fondslovens § 37 hjemmel til at meddele påbud til bestyrelsesmedlemmer, direktører eller revisorer, hvis det konstateres, at fondsloven eller vedtægterne ikke er overholdt.

Det følger bl.a. af fondslovens § 29, at det påhviler en fonds bestyrelse at anvende årets overskud til de formål, der er fastsat i vedtægten. Det ligger således inden for Civilstyrelsens opgave som tilsynsmyndighed at foretage en vurdering af, om en fonds bestyrelse har foretaget uddelinger i overensstemmelse med de formål, der er fastsat i fondens vedtægt.

Civilstyrelsen gik ind i sagen vedrørende Borgerretsfondens uddeling af midler til PeopleGroup Five A/S' retssag mod Radio- og TV-nævnet på baggrund af en henvendelse fra en privatperson, som tillige havde anmodet om aktindsigt.

Der er i den efterfølgende medieomtale af sagen fremkommet oplysninger om, at den pågældende privatperson skulle have henvendt sig til styrelsen efter anmodning fra fondens stifter. Dette var Civilstyrelsen ikke vidende om, da styrelsen som følge af henvendelsen gik ind i sagen og traf afgørelsen.

Det centrale for styrelsens vurdering har været afgrænsningen af kredsen af berettigede modtagere af uddelinger fra fonden. Det forhold, at der er tale om en uddeling til en verserende retssag, har ikke indgået i Civilstyrelsens vurdering af, om den konkrete uddeling er inden for fondens formål om at *"yde økonomisk og juridisk bistand til personer eller grupper af personer, der i konkrete tilfælde har været udsat for magtmisbrug fra offentlige eller private organisationer, og som ønsker at forsvare sig mod sådanne overgreb"*.

Civilstyrelsen har ikke umiddelbart mulighed for at fremsøge eventuelle tidligere afgørelser, hvor Civilstyrelsen efter at have taget sagen op af egen drift måtte have fundet, at en fond har foretaget uddelinger i strid med fondens formål ved at uddele midler til at føre en retssag mod staten. Civilstyrelsen kan dog oplyse, at ingen af de nuværende medarbejdere i Civilstyrelsens kontor Fonde & Ejendomme kan erindre, at det er forekommet.

Det er imidlertid helt sædvanligt, at Civilstyrelsen træffer afgørelse om, at en uddeling er i strid en fonds vedtægt, når styrelsen bliver opmærksom på, at det forholder sig sådan."

Der henvises endvidere til besvarelsen af spørgsmål nr. 911 (Alm. del) fra Folketingets retsudvalg.